

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKIO SUBJEKTO UAB „BITĖ LIETUVA“, TURINČIO DIDELĘ ĮTAKĄ BALSO
SKAMBUČIŲ UŽBAIGIMO UAB „BITĖ LIETUVA“ VIEŠAJAME JUDRIOJO
TELEFONO RYŠIO TINKLE RINKOJE**

2009 m. gruodžio 24 d. Nr. 1V-1515
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. 69-2382) 15 straipsnio 1 dalimi, 16 straipsnio 1 dalimi, 4 dalies 3 punktu, 9 ir 15 dalimis, 17 straipsnio 1, 3, 5, 6 ir 8 dalimi ir Rinkos tyrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 1V-297 (Žin., 2004, Nr. 141-5174) 21, 24 ir 25 punktais, atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 17 d. Komisijos rekomendaciją 2007/879/EB dėl elektroninių ryšių sektoriaus atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, kurioms gali būti taikomas *ex-ante* reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (OL 2007 L 244, p. 65) ir 2009 m. gegužės 7 d. Europos Komisijos rekomendaciją 2009/396/EB dėl skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose tarifų reguliavimo ES (OL 2009 L 124 p. 67) (toliau – EK rekomendacija dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo) bei išnagrinėjęs Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo metu juridinių asmenų pateiktus atsakymus į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2009 m. birželio 11 d. raštu Nr. (43.4)-1B-3497 „Dėl Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo“ pateiktą Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo anketą ir atsižvelgdamas į Tarnybos direktoriaus 2009 m. gruodžio 24 d. patvirtintą Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo ataskaitą Nr. (43.4)LD-2227 (toliau – Ataskaita):

1. N u s t a č i a u i r k o n s t a t u o j u :

1.1. Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinka apibrėžta kaip nurodyta Ataskaitos 3.1.1 skyriuje, t.y. UAB „Bitė Lietuva“ teikiama balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ viešajame judriojo telefono ryšio tinkle paslauga (toliau – balso skambučių užbaigimo paslauga) sudaro atskirą Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ viešajame judriojo telefono ryšio tinkle (toliau – Tinklas) rinką Lietuvos Respublikoje.

1.2. Atliktas tyrimas dėl konkurencijos Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje veiksmingumo parodė, kad konkurencija atitinkamoje rinkoje nėra veiksminga, nes:

1.2.1. Išanalizavus pagrindinius kriterijus (rinkos dalį, įėjimo į rinką barjerus, pirkėjo derybinę galią, kainas bei potencialią konkurenciją), kuriais remiantis sprendžiama ar konkurencija Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje yra veiksminga, nustatyta, kad:

1.2.1.1. UAB „Bitė Lietuva“ užima 100 procentų Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkos.

1.2.1.2. Įėjimo į Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinką barjerai, dėl technologinių galimybių kitiems ūkio subjektams teikti balso skambučių užbaigimo paslaugą UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle nebuvimo, yra absoliutūs.

1.2.1.3. Pirkėjo derybinės galios Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje nėra.

1.2.1.4. Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainos yra nepakankamai žemos, palyginus su mažmeninėmis balso skambučių UAB „Bitė Lietuva“ Tinklo viduje kainomis.

1.2.1.5. Potencialios konkurencijos Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje nėra.

1.2.2. Atlikus konkurencijos Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje analizę, kaip nurodyta Ataskaitos 3.1.4 skyriuje, nustatytos šios konkurencijos problemos:

1.2.2.1. UAB „Bitė Lietuva“ taiko per aukštas balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainas.

1.2.2.2. UAB „Bitė Lietuva“ turi motyvų ir, nesant reguliavimo, galimybes taikyti nevienodas balso skambučių užbaigimo paslaugos kainas, priklausomai nuo balso skambučių inicijavimo kilmės.

1.2.2.3. UAB „Bitė Lietuva“ neturi iniciatyvos suteikti prieigą ir turi motyvų nesuteikti prieigos, kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu.

1.2.2.4. UAB „Bitė Lietuva“ turi motyvų ir, nesant reguliavimo, galimybes vienašališkai nustatyti ir taikyti papildomus užmokesčius už su balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu susijusias priemones.

1.3. Kaip nurodyta Ataskaitos 3.1.5 skyriuje, ūkio subjektą UAB „Bitė Lietuva“ sudaro UAB „Bitė Lietuva“ kartu su susijusiu juridiniu asmeniu UAB „Spainetos prekybos sistema“.

2. P r i p a ž i s t u ūkio subjektą UAB „Bitė Lietuva“ turinčiu didelę įtaką Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje, kaip nustatyta Ataskaitos 3.1.5 skyriuje, nes:

2.1. UAB „Bitė Lietuva“ yra vienintelė balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikėja ir jos teikiamą balso skambučių užbaigimo paslaugą privalo pirkti kiti ūkio subjektai, kurių teikiamų viešųjų telefono ryšio paslaugų gavėjai skambina UAB „Bitė Lietuva“ abonentams.

2.2. UAB „Bitė Lietuva“ kontroliuoja prieigą prie savo abonentų (natūrali technologinė aplinkybė).

2.3. UAB „Bitė Lietuva“, parduodama balso skambučių užbaigimo paslaugą kitiems ūkio subjektams, nesusiduria su pirkėjo derybine galia, galinčia įtakoti balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainą.

2.4. UAB „Bitė Lietuva“, parduodama balso skambučių užbaigimo paslaugą kitiems ūkio subjektams, nesusiduria su konkurencija, galinčia įtakoti balso skambučių užbaigimo kainą, kadangi UAB „Bitė Lietuva“ yra vienintelė balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikėja.

2.5. UAB „Bitė Lietuva“ turi motyvų ir, nesant reguliavimo, galimybes diskriminuoti kitus ūkio subjektus, taikydama skirtingas balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainas, priklausomai nuo skambučių inicijavimo kilmės.

2.6. UAB „Bitė Lietuva“ turi ekonominį interesą bei, nesant reguliavimo, galimybes nesuteikti prieigos prie UAB „Bitė Lietuva“ Tinklo, kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo teikimu UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle.

2.7. UAB „Bitė Lietuva“ turi ekonominį interesą bei, nesant reguliavimo, galimybes vienašališkai nustatyti UAB „Bitė Lietuva“ teikiamos balso skambučių užbaigimo paslaugos bei su balso skambučių užbaigimo teikimu susijusių priemonių teikimo sąlygas ir apriboti informaciją apie kitiems ūkio subjektams suteiktas balso skambučių užbaigimo paslaugos sąlygas.

3. P a l i e k u g a l i o t i visa apimtimi ūkio subjektui UAB „Bitė Lietuva“ Tarnybos direktoriaus 2005 m. rugsėjo 28 d. įsakymo Nr. 1V-820 „Dėl ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ turinčio didelę įtaką Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ viešajame judriojo telefono ryšio tinkle rinkoje“ (Informaciniai pranešimai, 2005, Nr. 77-788) 3.1, 3.2 ir 3.3 punktuose nustatytus įpareigojimus, nes, kaip nurodyta Ataskaitos 3.1.6 skyriuje 2005 m. Tarnybos atlikto Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkos tyrimo metu nustatytos,

konkurencijos problemos yra nustatytos ir 2009 m. Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkos tyrimo metu. Šie įpareigojimai yra atitinkantys problemų, nustatytų Ataskaitos 3.1.4 skyriuje, prigimtį, proporcingi ir pateisinami elektroninių ryšių veiklos reguliavimo tikslais ir principais, nurodytais Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje:

3.1. Įpareigojimas suteikti prieigą, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1–3, 5, 6 ir 9 punktuose.

3.2. Nediskriminavimo įpareigojimas, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje.

3.3. Skaidrumo įpareigojimas, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 5 punkte bei to paties straipsnio 2 dalyje.

4. P a k e i č i u, ūkio subjektui UAB „Bitė Lietuva“ Tarnybos direktoriaus 2005 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 1V-820 3.4 punkte nustatytą kainų kontrolės įpareigojimą į šį įpareigojimą, kuris yra atitinkantis problemų, nustatytų Ataskaitos 3.1.4 skyriuje, prigimtį, proporcingas ir pateisinamas elektroninių ryšių veiklos reguliavimo tikslais ir principais, nurodytais Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje, dėl priežasčių, išvardintų Ataskaitos 3.1.6 skyriuje. UAB „Bitė Lietuva“ nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos privalo pradėti vykdyti šį kainų kontrolės įpareigojimą, nurodytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje. Vykdydamas šį įpareigojimą ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ privalo:

4.1. nuo 2010 m. sausio 1 d. iki Tarnyba apskaičiuos sąnaudas ir nustatys kainas pagal EK rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo reikalavimus, tačiau ne ilgiau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d., teikdamas balso skambučių užbaigimo ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugas, nepriklausomai nuo skambučių inicijavimo kilmės, neviršyti žemiau nurodytų kainų:

Eil. Nr.	Kainų reguliavimo laikotarpis	Nuo 2010-01-01 (įskaitytinai) iki 2010-12-31 (įskaitytinai)	Nuo 2011-01-01 (įskaitytinai) iki 2011-12-31 (įskaitytinai)	Nuo 2012-01-01 (įskaitytinai) iki 2012-12-31 (įskaitytinai)
1	Balso skambučių užbaigimo, kai kainos nėra diferencijuojamos pagal paslaugų suteikimo laiką, kaina, be PVM			
1.1	Balso skambučių užbaigimas, ct/min.	14,43	10,01	5,60
2.	Balso skambučių užbaigimo, kai kainos yra diferencijuojamos pagal paslaugų suteikimo laiką, kaina, be PVM			
2.1.	Balso skambučių užbaigimas piko laiku, ct/min.*	18,04	12,51	6,99
2.2.	Balso skambučių užbaigimas nepiko laiku, ct/min.**	9,02	6,26	3,50

4.2. nuo dienos kai įsigalios Tarnybos sprendimas, kuriuo, atsižvelgiant į efektyvaus operatoriaus sąnaudas, apskaičiuotas BU-LRAIC sąnaudų apskaitos modeliu pagal EK rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo reikalavimus, bus nustatytos skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainos, bet ne vėliau kaip nuo 2013 m. sausio 1 d., užtikrinti, kad balso skambučių užbaigimo kainos, nepriklausomai nuo skambučių inicijavimo kilmės, neviršytų Tarnybos nustatytų balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainų;

4.3. jei iki 2012 m. gruodžio 31 d. Tarnyba, remdamasi informacija apie sąnaudas, apskaičiuotas BU-LRAIC sąnaudų apskaitos modeliu pagal EK rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo reikalavimus, nenustatys skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugų kainų, nuo 2013 m. sausio 1 d. užtikrinti, kad balso skambučių užbaigimo ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainos neviršytų Tarnybos, pagal EK rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo 11 punkto reikalavimus, nustatytos kainų aukščiausios ribos. Šiuo atveju kainų aukščiausia riba bus nustatoma, atsižvelgiant į šalių, įdiegusių BU-LRAIC sąnaudų apskaitos modelį pagal EK rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo reikalavimus, skaičiavimų rezultatus, tačiau ne aukštesnė nei kitų šalių apskaičiuotų sąnaudų vidurkis;

4.4. kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu susijusiomis priemonėmis, kai ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ yra sujungęs savo Tinklą su kito operatoriaus viešuoju telefono ryšio tinklu:

4.4.1. nereikalauti kito operatoriaus mokėti už su balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu susijusias priemones, t.y. ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ sąnaudas, susijusias su balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu susijusiomis priemonėmis, išskyrus ryšių liniją, dengia pats. Operatoriui, sujungusiam viešojo telefono ryšio tinklą su UAB „Bitė Lietuva“ Tinklu, nustačius užmokesčius už su balso skambučių užbaigimo to operatoriaus viešajame telefono ryšio tinkle teikimu susijusias priemones, UAB „Bitė Lietuva“ gali nustatyti analogiškus užmokesčius;

4.4.2. kiek tai susiję su tinklų sujungimui naudojama ryšių linija, jungiančia UAB „Bitė Lietuva“ Tinklą su kito operatoriaus viešuoju telefono ryšio tinklu:

4.4.2.1. leisti įrengti bei teikti ryšių liniją viešąjį telefono ryšio tinklą su UAB „Bitė Lietuva“ Tinklu ketinančiam sujungti (ar sujungusiam) operatoriui (arba šio operatoriaus pasirinktam trečiajam asmeniui), jei jo siūloma ryšių linijos įrengimo bei teikimo kaina yra žemesnė negu kaina, už kurią šią ryšių liniją įrengti bei teikti siūlo UAB „Bitė Lietuva“;

4.4.2.2. padengti 50 proc. ryšių linijos įrengimo ir teikimo sąnaudų.

5. N u s t a t a u, jog šis įsakymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

6. Informuoju, kad šis įsakymas gali būti apskūstas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 13-308; 2000, Nr. 85-2566) nustatyta tvarka ir terminais.

7. Nurodau šį įsakymą paskelbti Tarnybos interneto svetainėje.

Direktorius

Tomas Barakauskas